



## Guía Docente

Datos Identificativos					
Asignatura (*)			Mecánica	Código	730G05018
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6	
Idioma	Galego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Enxeñaría Naval e Industrial				
Coordinación	Lopez Diaz, Ana Jesus	Correo electrónico	ana.xesus.lopez@udc.es		
Profesorado	Lopez Diaz, Ana Jesus	Correo electrónico	ana.xesus.lopez@udc.es		
Web					
Descrición xeral	O obxectivo xeral é o desenvolvemento das destrezas e actitudes necesarias para a aplicación dos principios fundamentais da mecánica á resolución de problemas de interese na enxeñaría. Abórdase a estática, cinemática e dinámica do punto material, dos sistemas e do sólido ríxido dende a formulación newtoniana e dende a formulación lagrangiana. Esta materia contribuirá á mellora da capacidade de análise e de construción de modelos matemáticos que describen os efectos das forzas e os movementos sobre unha gran variedade de estruturas e máquinas incorporando as hipóteses físicas e as aproximacións matemáticas axeitadas.				

## Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

## Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer e comprender a cinemática do punto, dos sistemas de puntos e do sólido ríxido, e ser capaz de aplicar a composición dos movementos	A13	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C5
Coñecer, comprender e utilizar o cálculo vectorial e os traballos virtuais como ferramenta para a resolución dos problemas de estática	A13	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C5
Coñecer e comprenderas leis da dinámica do punto, dos sistemas de puntos e do sólido ríxido, tanto na formulación vectorial como na analítica	A13	B1 B2 B3 B6	C1 C2 C5

## Contidos

Temas	Subtemas
Os bloques ou temas seguintes desenvolven os contidos establecidos na ficha da Memoria de Verificación	Cinemática e dinámica tridimensionais de corpos ríxidos e dos sólidos deformables. Traballos virtuais, mecánica analítica



1. Introducción á cinemática.	1.1. Cambio de referencia ortonormal. Transformación das compoñentes de un vector 1.2. Forma matricial de unha rotación. 1.3. Tensores cartesianos de segundo orden. 1.4. Derivada de un vector nunha base móbil. 1.5. Triedro intrínseco. Fórmulas de Frenet. 1.6. Velocidade y aceleración. Compoñentes intrínsecas.
2. Cinemática do sólido ríxido.	2.1. Sólido ríxido. Condición cinemática de rixidez 2.2. Movementos de traslación e rotación 2.3. Distribución helicoidal de velocidades. Teorema de Chasles 2.4. Grupo cinemático. Invariantes 2.5. Eixe instantáneo de rotación. Velocidade de esbaramento mínimo 2.6. Axoides 2.7. Distribución de aceleracións 2.8. Ángulos e rotación de Euler.
3. Composición de movementos	3.1. Composición de velocidades. 3.2. Composición de rotacións. 3.3. Composición de aceleracións. 3.4. Composicións de aceleracións angulares. 3.5. Movementos inversos. 3.6. Movemento de dous sólidos en contacto.
4. Movemento plano do sólido ríxido.	4.1. Centro instantáneo de rotación. Base e ruleta. 4.2. Velocidade de sucesión do centro instantáneo de rotación. 4.3. Distribución de aceleracións no movemento plano.
5. Forzas distribuídas.	5.1. Centros de masa. 5.2. Tensor de inercia. 5.3. Teorema de Steiner ou dos eixes paralelos. 5.4. Diagonalización do tensor de inercia. 5.5. Simetrías nas distribucións de masas. 5.6. Elipsoide de inercia.
6. Equilibrio do sólido ríxido.	6.1. Equilibrio do sólido ríxido libre. 6.2. Principio do traballo virtual. 6.3. Enerxía potencial e condicións de equilibrio. Estabilidade.
7. Equilibrio de fíos.	7.1. Ecuación de equilibrio do fío ideal. 7.2. Equilibrio baixo un sistema de forzas paralelas. 7.3. Fío baixo a acción do seu propio peso. Catenaria.
8. Principios da dinámica.	8.1. Principios e leis da mecánica de Newton. 8.2. Principio de D'Alembert. 8.3. Principio variacional de Hamilton



9. Elementos básicos da mecánica analítica.	<p>9.1. Ligaduras nos sistemas físicos. Definición, propiedades e clasificación.</p> <p>9.2. Condicións de equilibrio i ecuacións do movemento en coordenadas xeneralizadas.</p> <p>9.3. Principio de D'Alembert.</p> <p>9.4. Ecuación xeral da dinámica para un sistema con ligaduras sin rozamento.</p> <p>9.5. Forzas, traballo i enerxía en coordenadas xeneralizadas.</p>
10. Formulación de Lagrange.	<p>10.1. Ecuacións de Lagrange.</p> <p>10.2. Potenciais dependentes da velocidade e función de disipación.</p> <p>10.3. Aplicacións sinxelas da formulación de Lagrange.</p> <p>10.4. Costantes do movemento. Teoremas de conservación</p> <p>10.5. Principio variacional de Hamilton. Aplicación á derivación das ecuacións de Lagrange.</p> <p>10.6. Función hamiltoniana.</p> <p>10.7. Eliminación de coordenadas cíclicas. Función de Routh</p>
11. Dinámica do sólido ríxido con un eixe fijo	<p>11.1. Ecuacións do movemento.</p> <p>11.2. Reaccións nos apoios. Equilibrado estático e dinámico.</p>
12. Dinámica do sólido ríxido con un punto fixo.	<p>12.1. Ecuacións do movemento dun sólido indeformable con un punto fixo. Cantidade de movemento, momento cinético i enerxía cinética.</p> <p>12.2. Aplicación do teorema do momento cinético. Ecuacións de Euler.</p> <p>12.3. Integración das ecuacións de Euler en ausencia de pares. Casos de elipsoide de revolución i elipsoide asimétrico.</p> <p>12.4. Estabilidade da rotación arredor de los eixes principais.</p> <p>12.5. Movemento de un sólido pesado arredor de un punto fijo. Trompo de Lagrange.</p> <p>3.4.5. Estabilidade das rotacións ao redor dos eixes principais</p> <p>3.4.6. Movemento dun sólido pesado ao redor dun punto fixo. Trompo pesado.</p>
13. Pequenos movementos arredor do equilibrio.	<p>13.1. Pequenas oscilacións arredor das posicións de equilibrio.</p> <p>13.2. Determinación das frecuencias naturais e os modos de oscilación.</p> <p>13.3. Caracterización do movemento segundo os distintos modos de oscilación. Estabilidade do movemento.</p> <p>13.4. Resposta temporal do sistema ante as forzas aplicadas. Vibracións en máquinas como oscilacións forzadas.</p>

### Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A13 B2 B3 B6 C5 C2	27	27	54
Solución de problemas	A13 B1 B2 B3 B6 C1 C2 C5	30	36	66
Eventos científicos e/ou divulgativos	B1 B2 B3 B6 C2 C5	1	0	1
Traballos tutelados	A13 B1 B2 B3 B6 C1 C2 C5	0	14	14
Proba mixta	A13 B1 B2 B3 B6 C2 C5	4	10	14
Atención personalizada		1	0	1



\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O profesorado desenvolverá nos distintos temas do programa tanto aspectos teóricos como exemplos prácticos ou exercicios e problemas nos que interveñan os conceptos desenvolvidos na teoría, fomentando sempre a discusión e participación activa do alumnado.
Solución de problemas	Resolución de problemas e exercicios relacionados cos temas que se van desenvolvendo nas sesións maxistrais.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Promoverase a asistencia e participación do alumnado en seminarios, conferencias e outras actividades que de divulgación que se desenvolvan no ámbito máis próximo.
Traballos tutelados	Traballo individual ou en grupos deseñado para promover a aprendizaxe autónoma baixo a tutela da profesora ou profesor. O tema elíxese para poder aplicar os coñecementos desenvolvidos na materia pero tamén inclúe aspectos non tratados nas clases maxistrais para desenvolver a capacidade de investigación e auto aprendizaxe.
Proba mixta	É unha proba escrita que consta de dúas partes (teoría e problemas) de aproximadamente 1.5 e 2.5 horas, respectivamente, e unha duración total máxima de 4 horas. A proba de teoría constará dunhas 5 cuestións de diversa amplitude e grao de concreción sobre os contidos desenvolvidos no programa. A proba de problemas consistirá na resolución de entre 1 e 3 problemas de diversa complexidade sobre os contidos do programa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>Orientación personalizada sobre os métodos de resolución, dificultades, dúbidas, etc., na resolución dos exercicios propostos. O profesorado indicarlle os conceptos que requiren dun maior afondamento e a maneira máis adecuada de abordar o seu estudo.</p> <p>Recoméndase a alumnas e alumnos que acudan as titorías para aclarar cuestións relacionadas tanto coas clase de teoría como coas de problemas.</p> <p>Tamén é importante que revisen os exames para tratar de corrixir os erros o antes posible.</p> <p>No traballo tutelado existe a obriga de asistir a un mínimo de entrevistas coa profesora</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A13 B1 B2 B3 B6 C2 C5	<p>É unha proba escrita que consta de 2 partes, teoría (40%) e problemas (60%).</p> <p>A proba de teoría constará de unhas 5 cuestións de diversa amplitude e grao de concreción sobre os contidos do programa. A proba de tipo práctico consistirá na resolución de 1 a 3 problemas de diverso grao de complexidade sobre os contidos do programa.</p> <p>Na parte de teoría valóranse a exposición razoada dos fundamentos teóricos da materia e a súa aplicación a cuestións concretas.</p> <p>Na parte de problemas valórase tanto a formulación como o desenvolvemento da solución.</p> <p>Cada parte terá unha duración aproximada de 1.5 a 2.5 horas, e a proba en total terá unha duración máxima de 4 horas.</p>	80



Traballos tutelados	A13 B1 B2 B3 B6 C1 C2 C5	O traballo será de carácter individual polo que se premiará a orixinalidade e penalizarase a copia dos resultados ou do método utilizado. Cada estudante deberá entregar o seu informe no prazo establecido e asistir ás titorías obrigatorias. En caso de non cumprir estas condicións o traballo puntuarase como 0. O alumnado matriculado a tempo parcial deberá poñerse en contacto coa profesora para concertar as titorías correspondentes.	20
---------------------	-----------------------------	---	----

### Observacións avaliación

Soamente serán cualificados

como NON PRESENTADO os alumnos que non concorran ao exame.

O bloque constituído "Eventos Científicos e/ou divulgativos" e "Traballos tutelados" considérase parte das actividades para a avaliación continua e, en conxunto, contribuirán ao 20% na avaliación global da materia.

O alumnado matriculado a tempo parcial deberá poñerse en contacto coa profesora ao inicio do curso para establecer o calendario de titorías obrigatorias a fin de desenvolver o traballo tutelado.

### Fontes de información

<b>Bibliografía básica</b>	- M. Spiegel (). Teoría y problemas de mecánica teórica. McGraw-Hill - C.F. González (2003). Mecánica del sólido rígido. Ariel - J.L. Meriam, L.G. Kraige (2000). Mecánica para Ingenieros. Reverté - J. M. Bastero de Eleizalde, J. Casellas Roure, C. Bastero de Eleizalde (2011). Curso de Mecánica. EUNSA  
<b>Bibliografía complementaria</b>	- Ramil Rego et. al. (). Problemas de mecánica Fundamental. . Servicios Reprográficos Universitarios - <a href="http://www.ii.udc.es/lail/em/index.htm">http://www.ii.udc.es/lail/em/index.htm</a> (). .  

### Recomendacións

#### Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas 1/730G05001

Física 1/730G05002

Matemáticas 2/730G05005

Física 2/730G05006

#### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ecuacións diferenciais/730G05011

#### Materias que continúan o temario

Hidrodinámica naval/730G05023

Estruturas mariñas 1/730G05025

Estruturas mariñas 2/730G05026

Vibracións e ruídos/730G05031

Mecánica de fluídos/730G05019

Hidrostática e estabilidade/730G05020

### Observacións

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías